

Bilag 2. Underbilag a.

Til Retsplejeudvalget.

I Retsplejeudvalgets Møde den 6. d. M. blev vi undertegnede anmodet om at fremkomme med et nærmere Forslag til Formulering af de foreslaaede Ændringer i Retsplejelovens §§ 29 og 31, om Begrænsning af Offentlighed, hvor Hensynet til Parter eller Vidner taler derfor m. v.

I den Anledning skal vi bemærke følgende:

Det maa vel erkendes, at Offentlighed i Retsplejen ikke udelukkende er indført til Værn for Parten, men ogsaa for at skabe Tillid til Domstolene i Almindelighed og i Sandhedens Interesse. Der er dog i Loven gjort saa mange og indgribende Indskrænkninger i Offentlighedsprincippet, at yderligere Begrænsninger, hvis vægtige Grunde kan anføres, navnlig naar Offentligheden kan virke ødelæggende for den Sigtede eller for andre, ikke kan afvises.

Efter Retsplejeloven af 1916 § 810 var de under Efterforskningen forefaldende Retsmøder ikke offentlige. Heri skete ved Lov 3. Juni 1919 den Ændring, at Retsmøderne under Efterforskningen gjordes offentlige, naar Undersøgelsen er rettet mod en bestemt Person, medmindre Retten i Medfør af § 29 har besluttet, at Forhandlingen skal foregaa for lukkede Døre. Ved denne betydelige Udvidelse af Offentligheden til ogsaa at gælde paa Undersøgelens første Stadium, bevirkedes, at baade Sigtede, om hvis Brøde endnu intet behøver at være bevist, og ofte Vidner, offentligt paa dette Tidspunkt af Sagen kan blive afkrævet Forklaringer om deres eller paarørendes intimeste Forhold, som kan afstedkomme Skade for dem i mange Henseender og virke nedsættende i deres Medborgeres Agtelse.

I denne Henseende maa det bemærkes, at efter Retsplejelovens § 170, 2det Stykke, kan Vidnesbyrd i Straffesager i Modsætning til, hvad der gælder i borgerlige Sager, jfr. 1ste Stykke, kun nægtes, naar Besvarelsen maa forudsættes at ville udsætte Vidnet selv for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd.

For Sigtedes Vedkommende kommer hertil — selv i de Tilfælde, hvor hans Brøde er aabenbar —, at de Hensyn, der efter de gældende Straffelove kan føre til, at Straffens Udtaaelse gøres betinget, i væsentlig Grad vil blive tilsidesat, hvis hans Brøde bliver almenbekendt gennem en Retsforhandling, der er offentlig lige fra Sagens Begyndelse.

Efter norsk Ret er Efterforskningen ogsaa offentlig — saa vidt bekendt den eneste Procesordning foruden den danske, hvor Efterforskningen er offentlig —, men Adgangen for Retten til at beslutte, at Retsmøder skal holdes for lukkede Døre vil efter den i øvrigt endnu ikke i Kraft traadte Lov om Domstolene af 13. August 1915 blive betydelig videre end efter dansk Retsplejelovs § 29, idet Retten efter § 126 i Straffesager paa ethvert Stadium af Retsforhandlingen kan beslutte Forhandling for lukkede Døre, naar Hensynet til Privatlivets Fred kræver det.

Medens man ikke mener at kunne anbefale, at der hjemles en saa vid Adgang som efter norsk Lovgivning for Retten til at beslutte, at Retsforhandling kan foregaa for lukkede Døre, navnlig ikke under Domsforhandlingen, foreslaar man, at Retten undtagelsesvis i Straffesager kan træffe saadan Beslutning med Hensyn til Retsforhandlinger, som finder Sted udenfor Domsforhandling, naar der vil paaføres en Person, der ikke er sigtet under Sagen, en ufornøden Krænkelse — den samme Regel, som ifølge § 29 gælder i borgerlige Sager —, samt endvidere, naar det be-